

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM

TÜK szám: 28/4-99/2016.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2016. május 11. 8.00-óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 1 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

**55 344 02 55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő
szakképesítés-ráépülés**

**Komplex szakmai vizsga
Írásbeli vizsgatevékenysége
javítási-értékelési útmutató**

A vizsgafeladat megnevezése:	<u>Elemzési-ellenőrzési-</u> és adózási ismeretek gyakorlati feladatok
A vizsgafeladat időtartama:	270 perc (150 perc + 120 perc)
A vizsgafeladat aránya:	40%
A vizsga ideje:	2016. május 11. 08.00-óra
Segédeszköz:	számológép használható

P. H.

2016. május

I. feladat (30pont)

Az adatok tartalmának és összefüggéseinek figyelembevételével a következő munkaügyi tényezők változásának hatását lehet kifejezni (a szükséges sorrendnek megfelelően):

- fizikai létszám változása
- munkarend szerinti munkanapok változása
- munkaerő-felhasználás változása
- munkanap átlagos hosszának változása (túlórák nélkül)
- túlórák növelő hatásának változása
- egy teljesített órára jutó termelési érték (termelékenység) változása.

Megnevezés	Tervezett (3 pont)	Tényleges (3 pont)	Index, % (3 pont)	%-os önálló hatás (3 pont)
Fizikai létszám, fő	340	350	102,94	+2,94
Munkarend szerinti munkanapok, nap	86 360	88 900	102,94	Ø
Teljesített munkanapok, nap	76 840	79 100	102,94	Ø
Teljesített órák, óra	600 888	624 890	103,99	+1,05
Teljesített órák túlórával együtt, óra	632 388	663 760	104,96	+0,97
Termelési érték, E Ft	1 682 486	1 670 286,95	99,27	- 5,69

A táblázatra összesen 12 pont szerezhető, amelynek feltétele, hogy a kumulált szorzatokat helyes sorrendbe állította a vizsgázó, vagyis helyes logikával vonja be a tényezőket a szorzatba!

Munkarend szerinti munkanapok:

Bázisév: $340 \text{ fő} \times 254 \text{ nap/fő} = 86\,360 \text{ nap}$

Tárgyév: $350 \text{ fő} \times 254 \text{ nap/fő} = 88\,900 \text{ nap}$

Tényleges termelés értéke, E Ft	
A termék	$522\,186 \times 1,05 = 548\,295,3$
B termék	$60\,300 \times 1,02 = 61\,506,0$
C termék	$1\,100\,000 \times 1,04 = 1\,144\,000,0$
Összesen:	1 753 801,3

Tényleges termelési érték változatlan, azaz tervezett áron:

$$1\,753\,801,3 \div 1,05 = 1\,670\,286,95 \text{ E Ft}$$

Termelési érték abszolút változása: $1\,670\,286,95 \text{ E Ft} - 1\,682\,486 \text{ E Ft} = -12\,199,05 \text{ E Ft}$

Termelési érték relatív változása: $-0,73 \%$

Az egyes tényezők hatásának számszerűsítéséért 2-2 pont adható, összesen $6 \times 2 = 12$ pont

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

– fizikai létszám változása	$1\,682\,486 \text{ E Ft} \times 0,0294 = +49\,465,09 \text{ E Ft}$
– munkarend szerinti munkanapok	0 E Ft
– munkaerő-felhasználás változása	0 E Ft
– munkanap átlagos hosszának változása (túlórák nélkül)	$1\,682\,486 \text{ EFt} \times 0,0105 = +17\,666,10 \text{ E Ft}$
– túlórák változása	$1\,682\,486 \text{ E Ft} \times 0,0097 = +16\,320,11 \text{ E Ft}$
– egy teljesített órára jutó termelési érték (termelékenység) változása	$1\,682\,486 \text{ E Ft} \times (-0,0569) = -95\,733,45 \text{ E Ft}$
– kerekítésekből adódó eltérés:	+ 83,1 E
<u>Ft</u>	
	Együtt: – 12 199,05 E Ft

Szöveges értékelés: **(6 pont)**

A termelési érték (tervezett áron) 12 199,05 E Ft-tal csökkent a tervezetthez képest, e kedvezőtlen irányú változást több tényező együttes változása idézte elő:

- A fizikai létszám növekedése miatt 49 465,09 E Ft hozamnövekedést számszerűsíthetünk. A létszámbővítést indokolhatta például a megrendelések ütemtelen beérkezése, amely nehezíti a termelés szervezését, túlórák előírására a megnövekedett létszám ellenére is szükség volt.
- A munkarend szerinti munkanapok száma pontosan tervezhető adat, amely a vállalkozás által nem is befolyásolható, nem hatott a mutató változására.
- A munkaerő-felhasználás, azaz az egész napos hiányzások aránya nem változott, így nem hatott a mutató alakulására. Kedvező jelenség, amennyiben az élömunka regenerálódása biztosított.
- A munkanap átlagos hosszának emelkedése a törtnapi hiányzások csökkenését jelzi, amely javuló munkafegyelmet jelenthet, e kedvező jelenség hatására nőtt a kibocsátás 17 666,10 E Ft-tal.
- A túlórák növelő hatásának növekedése a kibocsátásra 16 320,11 E Ft, ugyanakkor a túlórák alkalmazása a bérghátrahagyás terheit növeli, továbbá a jellemzően fokozódó mértékű selejtképződés szempontjából sem indokolt.
- Az élömunka hatékonysága, a termelékenység romlott, amely kedvezőtlen jelenség részletes okainak kivizsgálását javasoljuk, a kibocsátást csökkentette 95 733,45 E Ft-tal.

II. feladat (10 pont)

A szükséges adatok számítása:

- 2016. I. 1-i nyitókészlet = 2015. XII. 31-i zárókészlet.

- $K_Z = K_{NY} \times (100\% - 10\%) = 25\,000 \text{ E Ft} \times 0,9 = 22\,500 \text{ E Ft}$. **(1 pont)**

- Január havi átlagkészlet: $(\bar{K}) = \frac{K_{NY} + K_Z}{2} = \frac{25000 + 22500}{2} = 23\,750 \text{ EFt}$. **(2 pont)**

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

$$\text{- Az értékesítési forgalom januárban} = \frac{\overline{K} \times n}{i} = \frac{23750 \text{E Ft} \times 30 \text{nap}}{14 \text{nap}} = 50\,892,86 \text{ E Ft. (5 pont)}$$

- pont)**
- A mérleg sor három tagjának ismeretében kiszámítható a hiányzó beszerzési adat:
 $B = \acute{E} + K_Z - K_{NY} = 50\,892,86 \text{ E Ft} + 22\,500 \text{ E Ft} - 25\,000 \text{ E Ft} = 48\,392,86 \text{ E Ft. (1 pont)}$

Ezek alapján az áruforgalmi mérleg sor 2016. I. hónapban a következő, adatok E Ft-ban:
(1 pont)

Nyitókészlet (K_{NY})	+	Beszerzés (B)	=	Értékesítés ($\acute{E}$)	+	Zárókészlet (K_Z)
25 000	+	48 392,86	=	50 892,86	+	22 500

III. feladat (20 pont)

Beszerzési adatok számítása:

- 2014. IV. negyedévben: $7\,750 + 1\,800 - 1\,450 = 8\,100 \text{ M Ft (2 pont)}$
- 2015. IV. negyedévben: $7\,600 + 1\,200 - 1\,300 = 7\,500 \text{ M Ft (2 pont)}$

Az áruforgalmi mérleg sor és az elemzéshez szükséges indexek:

beszerzési áron, M Ft-ban

Megnevezés	Nyitókészlet	+	Beszerzés	=	Értékesítés	+	Zárókészlet
2014. IV. né	1 450		8 100		7 750		1 800
2015. IV. né	1 300		7 500		7 600		1 200
Index % (2 pont)	89,66		92,59		98,06		66,67

Az áruforgalom alakulásának megítéléséhez szükséges nagyvonalú mutatószámok:

Megnevezés	Átlagkészlet beszerzési áron	Értékesítés a beszerzés viszonylatában	Árufede- zettség	Készlet- változás	Forgási sebesség
	M Ft	%	%	%	fordulat
2014. IV. né	1 625	95,68	123,23	124,14	4,77
2015. IV. né	1 250	101,33	115,79	92,31	6,08
Index (%)	76,92	-	-	-	127,46

A táblázatba foglalt mutatószámok felírása mindkét időszakra indexszel együtt **2-2 pontos** ér, tehát **5×2 = 10 pont** adható.

Szöveges értékelés: (4 pont)

Kedvezőtlen jelenség az, hogy az értékesítés a jellemzően szezonális csúcsidezőszaknak számító IV. negyedévben visszaesett, ennek ellenére a Kelme kiskereskedelmi Kft áruforgalmi tevékenysége az egymást követő évek azonos negyedévben kedvezően változott. Sajnos a 2015. IV. negyedévben az értékesítés 1,94 %-kal alacsonyabb az előző év hasonló időszakához képest, ugyanakkor ezt meghaladó mértékben csökkent a nyitókészlet, a zárókészlet, ill. a beszerzés. Ennek hatására az áruforgalmi tevékenység kiegyensúlyozottabbá vált, amit a számított mutatók is jól mutatnak.

Kedvező jelenség, hogy a kismértékben csökkenő értékesítést sikerült 23,08 %-kal kisebb átlagkészlettel lebonyolítani, ami a kisebb tőkelekötést igényel, a készlethatékonyság javulását a forgási sebesség növekedése jól mutatja. Az árufedezettség csökkenése figyelmeztető jel lehet arra vonatkozóan, hogy a jövőben fokozottan kell törekedni rá, hogy az értékesítést szolgáló megfelelő árualap rendelkezésre állását biztosítsák.

IV/a feladat (28 pont)

A feladat megoldásaként a Kelme Kiskereskedelmi Kft. árubeszerzési tevékenysége ellenőrzésének vizsgálati programját kell a vizsgázónak elkészítenie.

A vizsgálati program kidolgozásakor a vizsgázónak a megadott témaköröket szerepeltetnie kell a megoldásban. A vizsgálatot a feladat szerint a belső ellenőrzés végzi.

Megoldásként többféle jó és elfogadható kidolgozás készíthető, de a vizsgázónak figyelembe kell vennie, hogy a vizsgált időszak (2015. IV. negyedéve), a vizsgálat ideje (2016. március 10-20.) és a vizsgálatot elrendelő személy (a társaság ügyvezető igazgatója) a feladatban konkrétan meg van határozva, ezek mindenképpen meg kell, hogy jelenjenek a vizsgálati programban. A vizsgázótól elvárható, hogy a vizsgálati program készítésének dátumát helyesen állapítsa meg, tehát az megelőzze a vizsgálat első napját.

A feladat egy lehetséges megoldása:

VIZSGÁLATI PROGRAM **a Kelme Kiskereskedelmi Kft. (2120 Dunakeszi, Jóreménység fasor 4.)** **beszerzési tevékenységének ellenőrzéséhez**

I.

A vizsgálatot elrendelte:	Májusi Szilveszter ügyvezető igazgató
Vizsgált időszak:	2015. IV. negyedév
A vizsgálat ideje:*	2016. március 10-20.
A vizsgálatot végzi:*	Ügyes Viola belső ellenőr

Megbízólevél száma:*	2016/25.
----------------------	----------

A vizsgálat célja annak megállapítása, hogy:

- megfelelően szabályozott-e és szervezett-e a beszerzési tevékenység,
- kellően indokoltak-e a beszerzések,
- megfelelő szempontok szerint történt-e a beszerzési források kiválasztása,
- megfelelő-e a beszállítások ütemessége és pontossága.

(*Megjegyzés: ezek a III. részben is szerepeltethetők.)

II. RÉSZLETES VIZSGÁLATI FELADATOK

1. A beszerzési tevékenység szabályozottságának, szervezettségének vizsgálata során ellenőrizni kell, hogy

- a szervezeti és működési szabályzat meghatározza-e a beszerzési tevékenység folyamatát, szabályozza-e a beszerzés konkrét feladatait,
- készültek-e a beszerzési tevékenység végrehajtásához tartozó munkaköri leírások, az előírt feladatok kellően részletezettek és követhetőek-e,
- a kialakított szervezet alkalmas-e a kapcsolatos feladatok végrehajtására,
- a szabályzatokat és munkaköri leírásokat valamennyi érintett személy megismerte-e,
- készült-e a vállalkozásnál írásos beszerzési politika és ez mennyiben biztosítja a beszerzések rugalmasságát,
- megfelelően szabályozták-e az árrendelések és azok teljesítésének nyilvántartását,
- megalapozza-e az árukészletek nyilvántartásának szabályozása, hogy a nyilvántartások biztosítsák a beszerzéshez szükséges információkat.

2. A beszerzések indokoltságának ellenőrzésekor vizsgálni kell

- a vevői igények felmérésének színvonalát, ennek kapcsán, hogy
 - a vállalkozásnál folyamatosan végeznek-e piackutatási tevékenységet,
 - folyamatosan figyelik-e a piaci helyzet, a kereslet változását,
 - a vevői igények felmérését megfelelő módszerekkel végzik-e,
- az értékesítés tervezésekor, az értékesítési előirányzatok kialakításakor megfelelően figyelembe veszik-e a vevői igényeket,
- a beszerzési terv és tevékenység igazodik-e az értékesítési tervhez,
- megalapozzák-e a beszerzési döntéseket a rendelések és az árukészletek nyilvántartásának kialakítása,
- a beszerzési döntések (megrendelések) során figyelembe veszik-e a rendelésállományokat és a meglévő készletek mennyiségét, minőségét és választékát,
- a többletbeszerzések megakadályozásával intézkednek-e az elfekvő készletek kialakulásának kiküszöböléséről.

3. Ellenőrizni kell, hogy a beszerzési források kiválasztása megfelelően történt-e, így

- a szállítópартnerek kiválasztásánál szerepet játszik-e a beszerzési ár mellett az áru minősége,
- a szállítási határidők és a szállítás módszere, eszköze befolyásolják-e a szállítópартnerek kiválasztását,
- a döntési szempontok között mennyire veszik figyelembe a fizetési feltételeket (például fizetési határidőt, kedvezményeket, engedményeket).

4. A szállítások ütemességének és pontosságának vizsgálatánál ellenőrizni kell, hogy

- igazodik-e a beszállítás ütemessége az értékesítéshez és a megfelelő készletezéshez,
- a szállítók betartják-e a szerződésben vállalt szállítási határidőket,
- gondoskodtak-e a vállalkozásnál arról, hogy a megrendelt árumennyiség időben megérkezzen,
- történtek-e intézkedések a határidőben nem teljesített szállításokhoz kapcsolódóan, azok megfelelőek-e,
- pótolja-e időben a vállalkozás új megrendelések feladásával az esetlegesen tárgytalanná vált szállításokat.

III. VIZSGÁLATSZERVEZÉSI FELADATOK

Az ellenőrzést a vizsgált időszak tervezett és tényleges adatai alapján kell elvégezni.

Tételelesen vizsgálendő a szabályozottság, valamint a piaci helyzet feltárására tett intézkedések köre, a többi feladat próbaszerűen vizsgálendő.

Az ellenőrzés során a részmegállapításokat egyeztetni kell a kereskedelmi vezetővel.

Az érdekeltekkel egyeztetett vizsgálati jelentés leadásának határideje 2016. március 25.

Dunakeszi, 2016. március 5.

Májusi Szilveszter s.k.
ügyvezető igazgató

(A feladat megoldásánál a részletes vizsgálati feladatok rész más tagolással, illetve más feladatok meghatározásával vagy a feladatok tömörebb megfogalmazásával is elfogadható. A vizsgálatot végzők meghatározása, a vizsgálat ideje és a megbízólevél száma az általános rész helyett a vizsgálat-szervezési feladatok között is szerepelhet.)

Értékelés:

A megoldás akkor fogadható el 14-18 ponttal, ha tartalmazza a program mindhárom részét, a II. részben legalább 8 vizsgálati feladatot jól megjelöl és valamennyi meghatározott vizsgálati területet érinti a kidolgozás. Maximális pont akkor adható, ha legalább 12 vizsgálati feladatot tartalmaz és a program első és harmadik részét is jól dolgozta ki a vizsgázó.

IV./b feladat (12 pont)

A feladat megoldásaként – a helyszíni szemléből adódóan – **közös jegyzőkönyvet** kell készíteni (más okmány nem fogadtató el).

A közösen megállapított tényhelyzet vonatkozhat például az áruátvétel, raktárra vétel folyamatának helyszíni szemléjére.

A közös jegyzőkönyv összeállításának értékelésekor a vizsgázótól el kell várni a közös jegyzőkönyv készítésének alaki és tartalmi követelményeit, így

- a közös jegyzőkönyv címszó feltüntetését,
- a közös jegyzőkönyv megnevezés alatt a felvétel helyének és időpontjának pontos megadását,
- a jelenlévők nevének és beosztásának rögzítését,
- a közös jegyzőkönyv tárgyának megjelölését,
- a közösen megállapított tényhelyzet pontos – egyoldalú megjegyzések, vélemények nélküli – leírását,
- a közös jegyzőkönyv lezárását (kmf.) és a jelenlévők aláírását.

Értékelés:

A közös jegyzőkönyvre maximum 12 pont adható. Nem megfelelő okmány készítése esetén (tehát ha a megoldás nem közös jegyzőkönyv) pont nem adható. Nem teljes megoldás esetén pontlevonás jár a kidolgozás hiányosságaitól függően. A feladatra 6 pontnál kevesebb nem adható.

A tételsor kidolgozásának szakirodalmi alapja:

- Blumné Bán Erika – Vörös László: Az ellenőrzés rendszere és általános módszertana (SALDO T01/2010.)
- dr. Birher Ilona – Bodonyi Miklós – dr. Sztanó Imre – Vörös László: A vállalkozások tevékenységének ellenőrzése (SALDO 2012.)
- Blumné Bán Erika – Kresalek Péter: A vállalati tevékenységek elemzésének módszertana I. Teljesítmény- és erőforrás-elemzés (Perfekt PR-696-I/11, Budapest 2011.)